

МІЖКОНФЕСІЙНІ ТА МІЖЦЕРКОВНІ ВІДНОСИНИ У КОНТЕКСТІ СВІТОВОГО ХРИСТІЯНСТВА

УДК 351.4.2

Вікторія Качмала

*кандидат історичних наук,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Державний університет телекомунікацій (м. Київ)*

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖКОНФЕСІЙНИХ ВІДНОСИН

Система міжконфесійних відносин та її державне регулювання являє собою особливу диференційовану та неоднорідну підсистему державно-управлінського впливу із певними закономірностями. Під час аналізу основних напрямів її конституційно-правового забезпечення на практичному та теоретико-методологічних рівнях було відмічено втілення основних положень конституційного права в даній галузі. Розкриваючи особливості міжконфесійних відносин в Україні, ми відмічаємо ряд факторів, що формують якість управління та залежать від ряду зовнішніх чинників розвитку держави: геополітичного та гео економічного становища, інтеграційних процесів, рівня розвитку релігійної сфери, впливу релігійних центрів, що розташовані за межами України, тенденцій формування правової свідомості та світоглядних орієнтирів української нації тощо.

В сучасних умовах край важливо забезпечити соціальну стабільність та досягнення високих стандартів у системі національної безпеки. Держава потребує ефективних механізмів та сталої системи захищеності організаційно-правового забезпечення процесу управління міжконфесійними відносинами. Гарантований рівень стабільності може досягатися за умови конституційно-правового регулювання та шляхом активного залучення доктрини конституційно-правової науки. Тривалий період в українській історії держава та церква дотримувалися принципу невтручання та взаємної незалежності, це стало причиною надзвичайно низької якості державно-регулюючого впливу у сфері міжконфесійних відносин. Мета нашого виступу – показати необхідність розвитку системи демократичних принципів та забезпечення державних гарантій у сфері захисту релігійних прав і свобод кожного громадянина України. Особливо важливим постає дане питання в контексті євроінтеграційних процесів та необхідності уніфікації вітчизняного та європейського законодавства. Отже, розбудова правової демократичної України

неможлива без постійної уваги державних органів до питання гарантування свободи совісті та віросповідання, стан забезпечення яких наразі залежить як від їх конституційно-правового регулювання та наявності цілісного механізму гарантування вказаної свободи, так і від способу контролю й реагування на порушення законодавства [1, 62].

Проблематику державно – церковних відносин через призму сучасної науки державного управління в своїх працях досліджували такі вчені, як : Єрмакова Г. С., Саган О. Н.,

Аналіз історії розвитку та існування української нації, аналіз минулого, пошук у ньому своєї ідентичності, специфічності, самоцінності. Тому можна говорити про відроджувальні процеси і насамперед культури нації, в основі якої лежить релігійно життя народ, адже духовно-релігійна самоідентифікація українців нерідко є однією з домінантних ціннісних орієнтацій власної життєдіяльності, причому інколи більш визначальною, аніж навіть національна [2, с. 48]. Тут цікаво зазначити, що сучасна Україна – багатоконфесійна держава, де діє понад 27 тисяч релігійних організацій, які представляють більш ніж сотню конфесій. На даному етапі українського державотворення релігія як форма суспільної свідомості та церква як інститут громадянського суспільства стали важливими чинниками політичного процесу. Причому характерною особливістю нинішньої релігійної ситуації є те, що формується вона не лише завдяки традиційним для України церквам і конфесіям, але й під цілеспрямованим впливом закордонної експансії та активної діяльності місцевих органів державної влади [3, с. 178]. Встановлена система міжнародних та європейських стандартів у сфері регулювання міжконфесійних відносин демонструє необхідність розширення сприйняття державою потреби міжконфесійного діалогу як елемента системи соціальної стабільності. Таке сприйняття повинно відбуватися на конституційному рівні, шляхом декларації міжконфесійної єдності та толерантності, а також на рівні національного законодавства через розширення системи дієвих механізмів державно-управлінського впливу на розвиток міжконфесійних відносин у спосіб, який забезпечує дотримання релігійних прав та свобод людини і громадянина й одночасно запобігає міжконфесійним конфліктам.

Таким чином, державні гарантії забезпечення релігійних прав повинні враховувати наявні моделі державно-церковних відносин у державі та бути конституційно закріплені, визначати стан міжконфесійних відносин та їх конституційно-правове регулювання з погляду пріоритетів державної політики в релігійній сфері, аналізувати механізми впливу та способи імплементації європейських норм у сфері регулювання системи забезпечення релігійних прав і свобод людини і громадянина, втілювати їх в національне законодавство.

Державні органи управління повинні гарантувати низку прав та свобод в даній сфері, взяти на себе не просто обов'язок створити відповідні умови для практичної реалізації, але й позиціонувати власну політичну програму віротерпимості, готовності до співпраці з церквою та релігійними організаціям в різних сферах суспільних відносин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Саган О.Н. Державно-конфесійні відносини у їх практичному вияві в Україні. *Українське релігієзнавство*. 2013. № 65. С. 62-74.
2. Єрмакова Г.С. Релігія як об'єднуючий фактор європейської інтеграції: історично-правовий аспект. *Європейські перспективи*. 2014. № 8. С. 48.
3. Єрмакова Г.С. Трансформаційні прояви взаємозв'язку «політика – релігія – право» в історії України. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 1. С. 177–181.

УДК 070=161.2(73)

Ірина Білоус

*магістрантка 2 року
навчання (група ДІДзм-21),
Західноукраїнський національний
університет (Тернопіль)*

Анна Кабакова

*магістрантка 2 року
навчання (група ДІДзм-21),
Західноукраїнський національний
університет (Тернопіль)*

КОНЦЕПЦІЯ ЄДИНОЇ ПОМІСНОЇ ЦЕРКВИ НА СТОРІНКАХ УКРАЇНСЬКОМОВНОЇ ПЕРІОДИКИ США (після 1991 р.)

На межі ХІХ–ХХ століть із приїздом багатьох емігрантів зі Старого Краю лише три ідентифікаційні чинники дозволяли їх об'єднати: етнічна самоназва, мова, віра [1; 3, с. 169].

І сьогодні, коли економічна нестабільність та відкритість кордонів змусили багатьох українців покинути батьківщину, наші емігранти гуртуються навколо українських церков, стають членами парафіяльних громад, що постійно зростають.